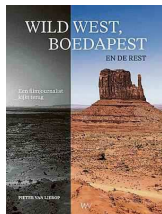

Filmliefde door luiigheid

„Een boek lezen kost me soms weken, bij een film ben je na een uur of twee klaar.” Vandaar dat Pieter van Lierop veertig jaar over film schreef. Hij blikt terug in een boek.

Tekst Asing Walthaus

Titel Wild west, Boedapest en de rest, een filmjournalist kijkt terug

Auteur Pieter van Lierop

Uitgeverij Het Wereldvenster

Prijs 19,90 euro (320 blz.)

P ieter van Lierop (Tilburg, 1945) werd filmjournalist uit 'luiigheid'. In 1968 was hij als leerling-journalist aangenomen bij het *Utrechts Nieuwsblad* en omdat hij een MO-studie Nederlands deed kwam hij daar op de kunstredactie. Hij besprak er Franse chansons, cabaret, strips, Nederlandse literatuur. Van alles, want elke dag moest er een kunstpagina komen, elke week een filmpagina, zaterdag nog wat extra.

De jonge journalist vroeg zich af waar hij nu eigenlijk heen wilde in de journalistiek. 'Literatuur leek voor de hand liggend', schrijft hij in *Wild west, Boedapest en de rest*, die een soort van memoires zijn. 'Het werd film, eigenlijk uit luiigheid. Ik lees namelijk nogal langzaam. Een boek kost me

soms weken, bij een film ben je doorgaans na een uur of twee klaar. Daarna maakt het qua schrijftijd geen verschil.'

Veertig jaar zou hij over film schrijven, eerst alleen in Utrecht, maar in 1975 werd hij de filmman van de GPD (Geassocieerde Pers Diensten), een persbureau van een groot aantal regionale dagbladen, waaronder ook de *Leeuwarder Courant* en het *Dagblad van het Noorden* (voorheen *Nieuwsblad van het Noorden*). Via die GPD schreef hij voor 2,3 miljoen lezers, wat veel deuren voor hem opende. Hij ging 32 keer naar Cannes, iets minder vaak naar andere filmfestivals.

Zijn stukken verschenen ook in deze krant, maar, zo lezen we nu, niet altijd naar Van Lierops tevredenheid. Waar andere kranten zijn stukken zo plaatsten, werden ze

soms ook stiefmoederlijk behandeld, zeker bij de *Haagsche Courant* en het *Nieuwsblad*, schrijft hij. 'Daar werd op zeker moment door de kunstredacties ieder beroep op de GPD-kopij beschouwd als een zwaktebod, waaruit de hoofdredactie wel eens zou kunnen afleiden dat er best op de eigen kunstjournalisten kon worden bezuinigd.'

Zijn boek bestaat vooral uit stukken van toen, waar hij op terugblikt. Allerlei sterren passerden de revue, regisseurs Sergio Leone en Nagisa Oshima, Faye Dunaway, Jack Nicholson, James Stewart, Tom Hanks. Sommigen komen in het boek alleen op foto's voor, samen met Van Lierop, zoals Tom Cruise ten tijde van straaljagerfilm *Top gun*.

We leren dat Van Lierop nooit veel aan de films van Rainer Werner Fassbinder heeft gevonden, en tot zijn spijt nooit met Stanley Kubrick of Terrence Malick heeft gesproken. Interessant is een terzijde over Roland Joffe, de regisseur die in de jaren 80 groot was met *The killing fields* en *The mission*, en daarna uit beeld is geraakt. 'Terwijl hij volgens de IMDb al dertien jaar in Nederland woont, nota bene.'

Tijdens een persconferentie voor het oorlogsspektakel *A bridge too far* kreeg Van Lierop ruzie met producent Joseph Levine.

Pieter van Lierop (rechts) in gesprek met acteur Tom Cruise, ten tijde van *Top Gun*.

„Jij schijnt het godverdomme allemaal al te weten hè?’, riep die. Van Lierop pakte zijn spullen en liep weg. Na afloop kwam acteur Elliott Gould zeggen dat hij ervan genoten had, want Levine was een enorme blaaskaak. Acteur Michael Douglas werd tijdens een interview over *Fatal attraction* pissig op Van Lierop.

Veel gaat natuurlijk over de Nederlandse film. Hoe de Zweedse cameraman Jörgen Persson, toen hij in Friesland was om voor

regisseur Nikolai van der Heide *Angela or love comes quietly* op te nemen, verbaasd was over het prachtige, maar lastige 'Hollandse licht', dat om de haverklap verandert.

Hoe Nederlandse films, vooral literatuurverfilmingen, steevast op flashbacks leunen omdat iedereen denkt dat het zo hoort. 'En pas op: als straks Buwalda, Wieringa en Van Essen verfilmd worden, zal het weer precies zo gebeuren.'

Interessant is, dat Van Lierop de film *Pastorale 1943* van Wim Verstappen, naar een roman van Simon Vestdijk, twee keer heeft besproken. De eerste keer kraakte hij hem af, maar de film 'bleef in mijn hoofd rondspoken', zodat hij er een week later op terugkwam. Want hij vond zijn eerste verhaal 'zuurder dan de film verdiende'. Hij is 'bijzonder genoeg om er in elk geval naar te gaan kijken', besloot hij zijn tweede stuk.

Niet dat zo'n oproep helpt, dat weet elke recensent, ook Van Lierop. Zo was hij lyrisch over de film *Moonlighting*, over Poolse bouwvakkers in Engeland. Ondanks zijn geestdriftige recensie verdwenen die na een week alweer uit de bioscoop. Dat zijn bespreking geen verschil had gemaakt voelt hij als een persoonlijke mislukking.

En andere teleurstelling, na zijn pensioen, is typerend voor filmfiethebbers, over necrologiën van overleden filmers in kranten. 'Alleen de insider herkent het gebrek aan echte achtergrondkennis, bijvoorbeeld als er uit een omvangrijk oeuvre een paar films als 'markant' worden genoemd en dat nou net de verkeerde titels zijn.'

Zijn boek verscheen in een serie publicaties over de filmjournalistiek in Nederland, waar een recensent terugblikt aan de hand van vijfentwintig van zijn stukken. De twee eerdere afleveringen, met *Volkskrant*-recensent Peter van Bueren en *NRC*-criticus Hans Beerekamp, zijn online te lezen op www.filmjournalisten.nl.